

TRENDS

VRIJWILLIGE INZET 2024 EN
VERDER...

De Klimop Academie
.nl

Welkom!

De wereld van vrijwillige inzet is constant in beweging. Daarom is het goed om elk jaar even stil te staan bij trends en ontwikkelingen die op dat moment gaande zijn. In dit trendboek bundelen we de belangrijkste trends en ontwikkelingen van 2024 en verder.

Inhoud

In dit trendboek bespreken we de volgende trends:

- Pagina 1: Digitalisering van vrijwilligerswerk
- Pagina 2: Meer focus op de positieve vrijwilligerservaring
- Pagina 3 en 4: Flexibiliteit, laagdrempelig instappen en inclusie worden steeds belangrijker
- Pagina 5: Groeiend belang van strategisch samenwerken
- Pagina 6: Vrijwilligerswerk door bedrijven blijft groeien
- Pagina 7: (Over)belasting vrijwilligers neemt toe
- Pagina 8: Op weg naar circulaire en duurzame inzet van vrijwillige energie

Wat moet je met deze trends?

Wij raden je aan om alles even rustig door te nemen en te onderzoeken welke trends relevant zijn voor jouw organisatie en om die vervolgens te gaan toepassen in je werk. Hoe je dat precies doet, leggen we uit per trend.

Kom je er niet uit of zou je hier wat hulp bij willen? Stuur dan gerust een mailtje naar info@deklimopacademie.nl. Samen kijken we wat voor jouw organisatie mogelijk is.

Veel leesplezier!

Hartelijke groet,

Suzanne de Baere (oprichter van De Klimop Academie)

Trend 1: Digitalisering van vrijwilligerswerk

Steeds meer vrijwilligerswerk gebeurt digitaal. Denk bijvoorbeeld aan een belmaatje, penvriend, of ondersteuning op afstand. Deze trend is niet nieuw. We zagen het al ontstaan tijdens de coronacrisis. Toch lijkt het erop dat deze trend in 2024 en daarna nog verder zal groeien (bron: [Forbes](#)). Ook AI (artificial intelligence) gaat hier waarschijnlijk een grote rol in spelen (bron: [Dana Witlin consulting](#)).

Hierdoor verwachten we dat het voor organisaties belangrijker gaat worden om te investeren in technologie zodat ze veerkrachtiger worden en de constante veranderingen kunnen bijbenen. Denk hierbij aan tools om feedback van vrijwilligers te inventariseren en analyseren, of tools waarmee de impact van vrijwillige inzet gemeten kan worden.

Wij verwachten ook dat het digitaliseren van vrijwilligerswerk steeds belangrijker wordt als je jonge vrijwilligers wil aantrekken. De jonge doelgroep is opgegroeid met technologie en voelt zich hierin thuis. Daarnaast biedt het doen van digitaal vrijwilligerswerk een bepaalde vorm van comfort. Iemand kan het doen waar en wanneer hij maar wilt, zelfs vanuit het comfort van zijn eigen huis of het buitenland. En dat vindt de jonge doelgroep nu eenmaal fijn!

Misschien denk je nu wel: maar de doelgroep waar ik mee werk is helemaal niet digitaal, dus ik kan hier toch niks mee? Dat kan kloppen, maar dat gaat in de loop van de jaren waarschijnlijk veranderen. Daarom is het verstandig om eens te kijken of je nu al iets kunt doen met deze trend. Laten we eens kijken naar hoe je dit kunt doen.

Hoe toe te passen?

Ten eerste zou je eens kunnen onderzoeken wat digitale vormen van vrijwilligerswerk zijn. Wat is er allemaal mogelijk? Hoe doen andere organisaties dat? Zo kun je inspiratie opdoen.

Ten tweede kun je onderzoeken wat er binnen jouw organisatie mogelijk gemaakt kan worden. Kies hierbij een simpele vorm van digitaal vrijwilligerswerk zodat je op een laagdrempelige manier kunt beginnen.

En dan is het zaak om het in de praktijk te gaan toepassen en uitbreiden.

Trend 2: Meer focus op de positieve vrijwilligerservaring

Vrijwilligerswerk gaat al lang niet meer alleen om de organisatie en haar doelgroep. Vrijwilligerswerk gaat steeds meer over de vrijwilliger zelf (bron: Deedmob). De vrijwilliger wil iets uit het vrijwilligerswerk halen en wil een positieve ervaring opdoen. De vrijwilliger wil zien welke impact zijn/haar inzet maakt.

Dit is geen nieuwe trend, maar wel eentje die naar verwachting gaat groeien in 2024, en misschien ook wel daarna. Daarom raden wij je aan om tijd en aandacht te steken in de vrijwilliger. In zijn/haar hulpvraag en vrijwilligerservaring.

Hoe toe te passen?

Zet de vrijwilliger centraal. Dit doe je bijvoorbeeld door het vrijwilligerswerk samen vorm te geven. Door te vragen wat de vrijwilliger uit het vrijwilligerswerk hoopt te halen en door te zorgen dat jouw organisatie dit biedt, maar ook door de vrijwilliger de vrijheid te geven om zelf projecten op te zetten.

Daarnaast is het goed om aan je vrijwilligers te tonen welke impact hun inzet maakt voor de doelgroep van jouw organisatie. Kom met cijfers. Hoeveel activiteiten waren er dit jaar dankzij de inzet van vrijwilligers? Hoeveel bomen zijn er gepland door jouw vrijwilligers? Hoeveel voedselpakketten zijn er samengesteld en verspreid door jouw toppers?

Evalueer ook regelmatig en vraag om feedback. Analyseer de resultaten en doe hier iets mee. Laat de vrijwilliger zien dat je echt luistert. Dat hij/zij er echt toe doet!

Trend 3: Flexibiliteit, laagdrempelig instappen en inclusie worden steeds belangrijker

Ook deze trend is niet helemaal nieuw, maar wel heel belangrijk om op in te spelen (mocht je dat nu nog niet doen). Want ook deze trend gaat naar verwachting alleen nog maar belangrijker worden (bron: [Deedmob](#)).

Steeds meer mensen zijn op zoek naar flexibel vrijwilligerswerk. En vrijwilligerswerk waar ze op een laagdrempelige manier kunnen instappen. En waar iedereen welkom is en de vrijwilliger zich thuis voelt en bovenal geaccepteerd wordt voor wie hij/zij is.

Daarnaast zien we ook dat mensen zich niet altijd meer willen verbinden aan een organisatie, maar liever spontaan vrijwilligerswerk doen.

Hoe toe te passen?

Je zou al kunnen starten door de drempel om vrijwilligerswerk te doen te verlagen. Vrijwilligers willen op een laagdrempelige manier kunnen starten. Dus zo min mogelijk papierwerk en korte lijntjes met de coördinator.

Ze willen ook de kans krijgen om eens een dagje mee te draaien zonder meteen ergens aan vast te zitten. Hoe zou je dat mogelijk kunnen maken? Bijvoorbeeld door open dagen te organiseren. Of mee te doen aan regionale en landelijke acties zoals NLdoet.

Vervolgens kun je eens kijken naar hoe jouw organisatie omgaat met het thema inclusie. Is iedereen welkom? Of is daar nog werk aan de winkel? En wat kun jij doen om jouw organisatie en het vrijwilligerswerk inclusiever te maken? Kun je bijvoorbeeld de connectie opzoeken met mensen uit de wijk die een andere afkomst hebben dan jij zelf? Of kun je contact leggen met de gemeente om te zien of jullie nieuwkomers kunnen verwelkomen? Of vermeld je wel duidelijk genoeg in de vrijwilligersvacature dat iedereen welkom is? En is jouw vrijwilligersbestand divers?

Vervolgens kun je eens onderzoeken hoe je flexibel vrijwilligerswerk en spontaan vrijwilligerswerk mogelijk kunt maken. Bijvoorbeeld door je aan te sluiten bij een initiatief zoals The Happy Squad.

Leestip: in [dit blog](#) delen we een aantal inspirerende voorbeelden van hoe je flexibel vrijwilligerswerk in de praktijk brengt.

Geef het vrijwilligerswerk niet altijd zelf vorm, maar laat het vrijwilligerswerk ontstaan vanuit de spontaniteit van de vrijwilligers. Je zou ook een pool vrijwilligers om je heen kunnen verzamelen die iets voor jouw organisatie en

haar doelgroep wil doen maar nu nog niet precies weten wat. Houd de contacten warm en stuur ze een berichtje als er iets te doen is.

Laat vrijwilligers ook zelf iets creëren vanuit hun eigen behoefte en hulpvraag. Kijk bijvoorbeeld eens hoe je vrijwilligerswerk kunt vormgeven vanuit de hulpvraag van een vrijwilliger. Wat wil de vrijwilliger? En wat kun jij hiervoor creëren? Dit is iets wat Stichting Present al jaren doet.

Afbeelding: voorbeeld van flexibel vrijwilligerswerk uit onze cursus over vrijwilligers werven (bron: [Instagram Presentvzw](#)).

Trend 4: Groeiend belang van strategisch samenwerken

Naar verwachting gaat strategisch samenwerken dit jaar en daarna erg belangrijk worden (bron: [Forbes](#)). Wat bedoelen we daar precies mee?

Een organisatie kan in haar eentje maar zoveel impact maken. Maar wanneer de organisatie haar krachten bundelt met andere organisaties, vergroot ze haar impact.

En dat is niet het enige voordeel. Ook kan een organisatie door strategisch samen te werken veel tijd besparen. Je kunt hierbij denken aan samenwerkingen om vrijwilligers te werven (bijvoorbeeld door een lokale vacaturebank op te zetten in samenwerking met andere organisaties in jouw regio).

Hoe toe te passen?

Je kan al op een hele makkelijke en laagdrempelige manier starten met deze trend in de praktijk te brengen door klein te beginnen.

Een voorbeeld: je kunt al strategisch samenwerken door vrijwilligers uit te wisselen met collega organisaties. Waarom zou je steeds weer op zoek gaan naar nieuwe vrijwilligers als een andere organisatie misschien wel vrijwilligers heeft die heel gemotiveerd en enthousiast zijn maar die niet passen binnen die organisatie? Of waar die organisatie op dat moment geen geschikt vrijwilligerswerk voor heeft. En waarom zou jij nee verkopen aan een vrijwilliger terwijl een collega organisatie net op die ene vrijwilliger zit te wachten?

Of je kunt de krachten bundelen met andere organisaties door een lokale vacaturebank op te richten. Eén plek waar je al het vrijwilligerswerk binnen jouw regio onder de aandacht brengt aan alle vrijwilligers in die regio.

Nog een voorbeeld: door contact te leggen met lokale bedrijven kun je misschien wel aan de slag gaan met medewerkersvrijwilligerswerk. Dit is een fenomeen waarbij bedrijven hun medewerkers vrijwilligerswerk laten doen onder werktijd. Dit kan je zomaar eens tientallen nieuwe vrijwilligers opleveren die bepaalde kennis of vaardigheden hebben waar jij naar op zoek bent.

Dit is meteen een mooi bruggetje naar de volgende trend.

Trend 5: Vrijwilligerswerk door bedrijven blijft groeien

Steeds meer bedrijven voelen zich geroepen om iets terug te geven aan de gemeenschap. Bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk. Ze laten hun medewerkers dan vrijwilligerswerk doen onder werktijd.

Ook deze trend is niet geheel nieuw, maar juist omdat we 'm dit jaar weer terug zien komen, geloven wij dat deze trend de komende jaren alleen nog maar belangrijker wordt (bron: [NLvoorElkaar](#)).

Hoe toe te passen?

Eerder schreven we hier al een aantal interessante blogs over.

In [dit blog](#) leggen we uit wat medewerkersvrijwilligerswerk precies is en hoe je ermee kunt starten. En in [dit blog](#) delen we de voordelen en een aantal succesverhalen van medewerkersvrijwilligerswerk.

Hier kun je veel tips uithalen waarmee jij deze trend in de praktijk brengt.

Op zoek naar nog meer inspiratie van bedrijven die hun medewerkers vrijwilligerswerk laten doen onder werktijd? We zetten er een aantal voor je op een rij:

- [BLG Wonen](#) zet zich in voor mensen zodat zij fijn (langer) thuis kunnen wonen.
- [RegioBank medewerkers](#) zetten zich in voor het verbeteren van de leerbaarheid in de buurt.
- [Gemeente Amsterdam](#) laat ambtenaren vrijwilligerswerk doen binnen de eigen gemeente.

Ambtenaren van Amsterdam krijgen ruimte om vrijwilligerswerk te doen

1 juni 2023

Afbeelding: nieuwsartikel over ambtenaren die vrijwilligerswerk mogen doen onder werktijd (bron: [Vrijwilligerscentrale Amsterdam](#)).

Trend 6: (Over)belasting vrijwilligers neemt toe

Helaas zien we de afgelopen jaren steeds meer overbelaste vrijwilligers en ziet het ernaar uit dat deze trend alleen nog maar verder toeneemt (bron: Willem-Jan de Gast). We zien op dit gebied een aantal dingen gebeuren.

Ten eerste groeit het aantal hulpvragen. Daarmee neemt de vraag naar vrijwilligers toe. Zo snel, dat er momenteel niet genoeg vrijwilligers zijn om in alle hulpvragen te voorzien. Daarnaast zien we dat veel organisaties nog steeds moeite ervaren met vrijwilligers werven. Er verschuiven daardoor steeds meer taken naar de huidige vrijwilligers.

Tip: ervaar jij ook moeite met vrijwilligers werven? Kijk dan eens of onze [cursus over vrijwilligers werven](#) iets voor jou is. Hier leer je alles over hoe je effectief vrijwilligers werft en ga je ook echt aan de slag met werven!

Ten tweede zien we dat in bepaalde sectoren (zeker in de zorg en welzijn) beroepspersoneel overbelast is. Organisaties proberen de druk te verlichten door vrijwilligers in te zetten. Hierbij komt er vaak te veel werk op het bordje van de vrijwilliger te liggen. Dit samen leidt ertoe dat veel vrijwilligers overbelast raken.

Wat doe je hiermee in je werk?

Als je het ons vraagt, is dit een hele belangrijke trend om iets mee te doen. Maar hoe dan?

Blijf in gesprek met je vrijwilligers. Pols regelmatig of alles nog te doen is voor ze. Zorg voor een open en eerlijke dialoog.

Zorg er daarnaast voor dat duidelijk omschreven staat welke taken alleen door beroepspersoneel uitgevoerd mag worden en welke door vrijwilligers. Dit kan bijvoorbeeld in het [vrijwilligersbeleid](#). Dit geeft vrijwilligers een duidelijk beeld over waar ze nee tegen mogen zeggen.

En dan nu de allerbelangrijkste tip: steek tijd in het onderhouden van een goede relatie met je vrijwilligers waardoor je ze binnen de organisatie houdt. Vrijwilligers die langer actief blijven, betekent dat je minder snel een tekort aan vrijwilligers gaat ervaren. Nog een belangrijke hierin is oog hebben voor de vrijwilligersloopbaan waardoor je de vrijwilliger steeds weer een nieuwe uitdaging biedt binnen jouw organisatie. Zo verklein je de kans dat de vrijwilliger vertrekt wanneer een bepaalde taak niet meer bij hem/haar past.

Leestip: in [dit blog](#) delen we 10 tips om vrijwilligers te behouden.

Trend 7: Op weg naar circulaire en duurzame inzet van vrijwillige energie

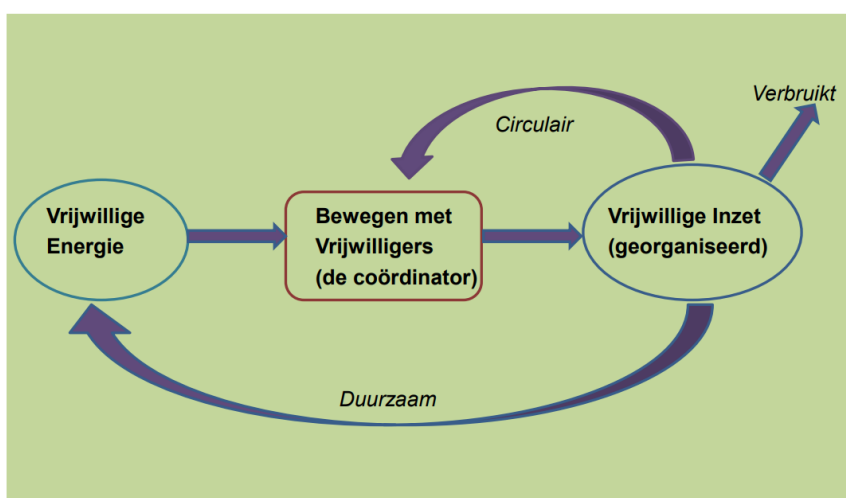
Er komt steeds meer oog voor vrijwillige energie en het behouden daarvan (bron: Willem-Jan de Gast en Mantelzorg.nl). Wat we hiermee bedoelen is het volgende. Een vrijwilliger kan besluiten te stoppen met het vrijwilligerswerk. Als een vrijwilliger stop, gaat een stukje vrijwillige energie verloren. En dat is zonde, want juist nu er steeds meer hulpvragen komen en meer vrijwilligers nodig zijn, moeten we vrijwillige energie koesteren.

Maar hoe dan?

In plaats van een vrijwilliger laten vertrekken, kunnen we ons ook richten op het vinden van een nieuwe passende taak door oog te hebben voor de vrijwilligersloopbaan. Want vaak stopt iemand alleen maar omdat een bepaalde taak niet meer bij hem/haar past. Door op zoek te gaan naar een andere passende taak, laat je de vrijwillige energie niet verloren gaan.

Ander voorbeeld: een vrijwilliger kan ook stoppen omdat jouw organisatie en haar doelgroep niet meer bij hem/haar past. Wanneer je ervoor kiest om de vrijwilliger te helpen aan ander vrijwilligerswerk bij een andere organisatie, laat je wederom de vrijwillige energie niet verloren gaan.

Blijf in gesprek met je vrijwilligers en vraag regelmatig of ze nog op hun plek zitten. Zo niet, ga dan aan de slag met het bovenstaande. Simpel toch?

Afbeelding: uitleg over hoe circulaire en duurzame inzet van vrijwillige energie eruitziet (bron: Willem-Jan de Gast van Nomade training en advies).

Samenvatting

In dit trendboek las je de 7 belangrijkste trends en ontwikkelingen die dit jaar gaande zijn in de wereld van vrijwillige inzet. Zo zien we dat steeds meer vrijwilligerswerk digitaal wordt en dat het voor organisaties belangrijker wordt om te investeren in tools om de constante veranderingen bij te benen en veerkrachtig te blijven.

Ook zien we dat er meer focus komt voor de positieve vrijwilligerservaring. Niet langer staat alleen de organisatie en haar doelgroep centraal. De vrijwilliger en zijn/haar hulpvraag, wensen en behoeften staan nu evengoed centraal.

Verder zien we dat flexibiliteit (zoals spontaan vrijwilligerswerk) en inclusie belangrijke thema's blijven om op in te spelen.

Het belang van strategische samenwerkingen lijkt ook toe te nemen. Hierbij kun je denken aan een strategische samenwerking om nieuwe vrijwilligers te werven.

Ook het fenomeen waarbij bedrijven hun personeel vrijwilligerswerk laten doen onder werktijd (medewerkersvrijwilligerswerk) blijft een belangrijke trend. Naar verwachting gaan steeds meer bedrijven hieraan meedoen.

Wat we helaas ook zien is dat overbelasting onder vrijwilligers toeneemt en dat het belangrijker dan ooit is dat we onze vrijwilligers koesteren.

En tot slot is er meer oog voor vrijwillige energie en dat deze niet verloren mag gaan.

Meer weten?

Vind je dit interessant en wil je nog veel meer leren over hoe je deze trends in de praktijk brengt? Dan is onze [basistraining vrijwilligersmanagement](#) of [verdiepingstraining vrijwilligersmanagement](#) iets voor jou. In beide trainingen komt dit onderwerp, naast veel andere nuttige informatie, aan bod en vind je ook een uitgebreide masterclass over trends en ontwikkelingen vrijwillige inzet en wat je ermee kunt in de praktijk.

Hopelijk was dit trendboek leerzaam voor je! Heb je nog vragen of feedback? Stuur dan gerust een mailtje naar info@deklimopacademie.nl

Dankjewel voor je tijd en aandacht en succes met het implementeren van deze trends en ontwikkelingen!